

KS. TOMASZ STĘPIEŃ

ISTNIENIE I ISTOTA BOGA W FILOZOFII ŚW. TOMASZA Z AKWINU

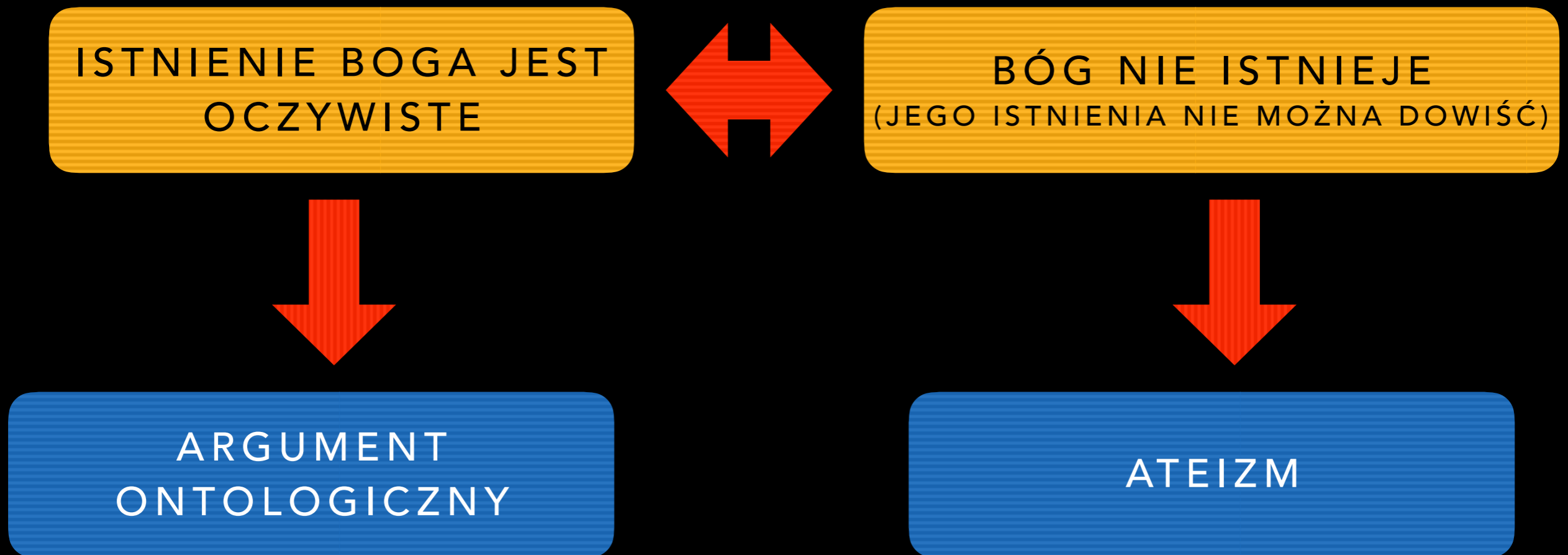

PROBLEMY TOMASZOWEJ FILOZOFII BOGA

- Relektura ST I, q. 2, a. 3.
- Tomasz a problem ateizmu - dwa razy videtur quod non
- 5 dróg w kontekście podziału na argumenty ontologiczny, kosmologiczny i teleologiczny
- Problem rozumienia 5 pięciu dróg
- Czym są przymioty Boga w tomizmie konsekwentnym

TOMASZ I ATEIZM

- Tomasz najczęściej zajmuje stanowisko pośrednie...

DWA RAZY VIDETUR QUOD NON

- P. Kreeft - wszystkie argumenty ateistyczne dają się sprowadzić do dwóch:
 - Argument z istnienia zła - jako jedyny usiłuje wykazać, że Bóg nie może istnieć.
 - Argument z nauki - stwierdza jedynie, że postulowanie istnienia Boga jest niepotrzebne.

ODPOWIEDZI TOMASZA

- Istnienie nieskończonego dobra, oznacza, że nie może istnieć zło, ale skoro zło istnieje to nieskończone dobro nie może istnieć.
 - Bóg może przecież dopuszczać zło, aby z niego wyprowadzić jeszcze większe dobro
- Natura jest samowyjaśnialna - rzeczy naturalne dają się całkowicie wyjaśnić przez to, co jest w naturze
 - to co skończone i „ułomne” może być wyjaśnione tylko w odniesieniu do czegoś, co jest wieczne i konieczne

DROGI I KANTOWSKI PODZIAŁ

- Dowód ontologiczny - oczywistość istnienia Boga
- Dowód kosmologiczny - drogi 1-4
- Dowód teleologiczny - droga 5

DROGI I PROBLEMY W WYJAŚNIENIACH

- czym tak na prawdę różnią się drogi 1-4
 - czy tylko chodzi o to, że można po prostu wymyślić 5 argumentów?
 - czy chodzi o 5 przejawów skutkowości świata domagające się wskazania na Boga jako przyczynę?

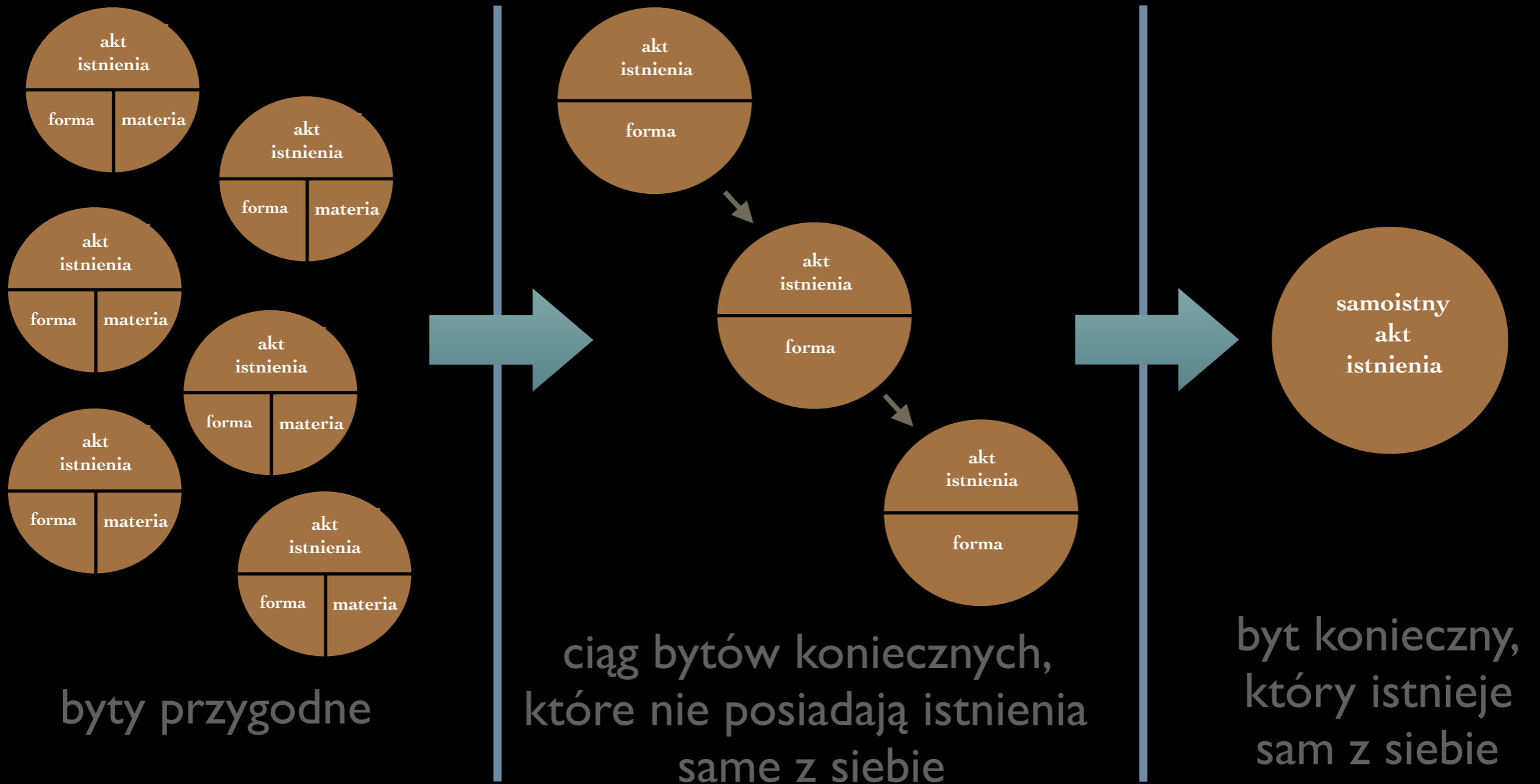
DROGA Z RUCHU

- Czy chodzi o wszelką zmianę, czy tylko o ruch lokalny?
- Skutkowość wyraża się w byciu w możliwości, a bycie w możliwości wyjaśnia się tylko poprzez odwołanie do bytu, który jest czystym aktem.

DROGA Z PRZYCZYNOWOŚCI SPRAWCZEJ

- Czym jest w tym przypadku obserwowalny fakt, który jest punktem wyjścia?
- Czy przyczyną sprawczą może być tylko Bóg, czy także inne byty?
 - Jeżeli tylko Bóg, to w takim razie jak może istnieć ciąg przyczyn sprawczych?
 - Czy przyczynowanie sprawcze polega tylko na udzielaniu istnienia?
 - Jeżeli przyczynowanie sprawcze, to także powodowanie skutków w bytach już istniejących, to czym to się różni od pierwszej drogi?
- Czy zaistnienie bytu nie jest przejściem z możliwości do aktu?

FORMUŁA TRZECIEJ DROGI W *SUMMA THEOLOGIAE*

NOWA FORMUŁA TRZECIEJ DROGI

- Co zrobić z ciągiem bytów koniecznych?
- Przygodność bytu jako aspekt skutkowości...
- Czy konieczna jest nowa formuła trzeciej drogi?
 - Intuicja M. Gogacza - istnienie niesamoistne wyjaśnia się tylko przez wskazanie na istnienie samoistne

DROGA ZE STOPNI DOSKONAŁOŚCI

- Neoplatoński rodowód czwartej drogi - czy słusznie z tego powodu jest ona pomijana?
- Dobro prawda i szlachetność - czy chodzi o to, że doskonałość bytowa polega stopniach przejawiania się własności transcendentálnych?
- Czy własności transcendentálne przejawiają się w zależności od typów aktów istnienia?

ROZUMIENIE PRZYMIOTÓW BOGA ŚW. TOMASZ

przymioty Boga

ROZUMIENIE PRZYMIOTÓW BOGA

M. GOGACZ

- Przymioty Boga dzielimy na przymioty transcendentálne i aksjologiczne
- Transcendentálne są w ścisłym sensie przymiotami, nie są one bowiem tylko naszymi pojęciami, ale realnie istnieją w Bogu.
- Aksjologiczne przymioty możemy nadawać Bogu w języku eminentnym i mistycznym
- „W języku eminentnym uwyrażniamy własności aksjologiczne Boga, a w języku mistycznym, posługując się tym, co eminentne, symboliczne, kategoriałne, wyrażamy naszą postawę wobec Boga.”